

Domnule Președinte,

Urmare la scrisoarea dumneavoastră nr. Plx. 79 din 02.03.2022, prin care solicitați Consiliului Suprem de Apărare a Țării avizarea propunerii legislative *Legea suveranității – Legea pentru protejarea interesului superior și suveran al poporului și al cetățeanului român*, vă comunicăm următoarele:

1. În conformitate cu prevederile art. 4 lit. d) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvern în domeniile enunțate de lege.

Deși nu face în mod expres obiectul avizării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, din perspectiva prevederilor art. 119 din Constituția României și a principiului colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, consacrat de art. 1 alin. (5) din legea fundamentală, inițiativa legislativă a fost supusă unei analize aprofundate, principalele observații fiind expuse în continuare.

2. Dată fiind amplitudinea efectelor pe care această propunere ar urma să le producă în numeroase domenii, pe cât de importante, pe atât de sensibile, realizarea unor consultări preliminare cu principalii actori – foarte numeroși și din varii paliere ale spectrului economic, social, instituțional etc, era esențială. De asemenea, anterior transmiterii proiectului la Consiliul Suprem de Apărare a Țării, se impunea o analiză a acestuia la nivelul specialiștilor și structurilor abilitate a se pronunța pe deficiențele de procedură și tehnică legislativă.

3. Analiza efectuată la nivelul Departamentului Securității Naționale, coroborată cu punctele de vedere transmise de către membrii Consiliului Suprem de Apărare a Țării și alte structuri ale Sistemului național de apărare, a reliefat o serie de observații privind propunerea legislativă, multe dintre acestea reprezentând veritabile vicii de neconstituționalitate, cele mai relevante fiind:

➤ Expunerea de motive este lacunară și lipsită de claritate. Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative au fost sancționate inclusiv de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituția României (ex. Decizia nr. 710/2009, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 358/2009, Decizia nr. 682/2012, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 473/2012);

**Domnului deputat ION-MARCEL CIOLACU
PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR**

➤ Proiectul, în ansamblul său, nu respectă normele de tehnică legislativă prevăzute imperativ de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare, acestea fiind obligatorii și pentru propunerile legislative ce aparțin deputaților, senatorilor sau cetățenilor, în cadrul exercitării dreptului la inițiativă legislativă (art. 3 alin. 1);

➤ Titlul actului normativ trebuie să cuprindă obiectul reglementării exprimat sintetic, prevedere pe care inițiatorii acestui proiect nu o respectă. Suveranitatea populară/națională este numai un pretext, pentru că, în realitate, multe dintre soluțiile normative propuse nu pot fi subsumate conceptului de "suveranitate", în sensul art. 2 din Constituție, astfel cum acesta a fost interpretat și dezvoltat în literatura juridică de specialitate;

➤ În preambul, se invocă o serie de nevoi ce se impune a fi reglementate care, însă, se regăsesc deja în legislația actuală, spre exemplu: nevoia unei reprezentări parlamentare a unui procent cât mai mare al cetățenilor cu drept de vot; interzicerea defrișărilor și tăierilor forestiere masive, a exploatărilor abuzive, regenerarea și reconstrucția fondului forestier, exportul de masă lemnoasă; achiziționarea de tehnică militară nouă; reglementarea Off-setului etc;

➤ În vederea sistematizării și concentrării legislației, reglementările dintr-un anumit domeniu sau dintr-o anumită ramură de drept, subordonate unor principii comune, pot fi reunite într-o structură unitară, însă, în cazul de față, proiectul vizează modificarea/completarea a 22 acte normative din domenii eterogene, fără o conexiune minimală de natură să legitimeze includerea acestor prevederi în cadrul aceluiași act normativ;

➤ Art. 1 din proiectul de lege statuează că "limitări ale drepturilor și libertăților fundamentale ale omului nu se pot stabili prin acte administrative normative", ori, restrângerea exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale, este deja reglementată la art. 53 din Constituția României, astfel că nu este posibilă reluarea ori completarea dispozițiilor Constituției printr-un proiect de lege.

Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că restrângerea unor drepturi constituționale este admisă atunci când răspunde nevoii de a asigura securitatea juridică a drepturilor și libertăților celorlalți, atât din perspectiva intereselor individuale, cât și a celor naționale sau de grup și a binelui public.

În concluzie, din analiza prevederilor constituționale, legale și prin raportare la jurisprudența națională și a Curții Europene a Drepturilor Omului, analiza drepturilor fundamentale este condiționată de existența obligațiilor fundamentale, în numele interesului public.

➤ Art. 2 din propunerea legislativă încalcă principiul ierarhiei actelor normative și interzicerea paralelismelor reglementate de art. 4 și art. 16 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin reluarea textelor constituționale în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, cu modificările și completările ulterioare;

➤ Unele măsuri propuse sunt în contradicție cu normele și principiile de reglementare a domeniului finanțelor publice, exemplificând în acest sens, textul art. 24 din proiect, care încalcă prevederile art. 47 alin. (6) din Legea finanțelor publice nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare. Prin bugetul Secretariatului General al Guvernului nu pot fi prevăzute fonduri în vederea asigurării de mijloace de transport, aparatură și mijloace tehnice pentru SRI, acestea urmând a se achiziționa, în condițiile legii, de către ordonatorul principal de credite al instituției, în limita bugetului aprobat.

➤ Intervenția legislativă asupra legilor de organizare și funcționare a unor instituții ale sistemului securității naționale, cu scopul demilitarizării acestora, este total inoportună, în special în actualul context de securitate și în antiteză cu Planul de implementare a Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, dar și cu natura juridică și rolul acestor instituții în arhitectura statală, având în vedere următoarele considerente:

- prin efectivele acestora, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Serviciul de Protecție și Pază constituie o importantă forță pentru mobilizare în cazul unei agresiuni armate;

- legile de organizare și funcționare a serviciilor stipulează că acestea au structură militară și fac parte din sistemul național de apărare;

- Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și cadrelor militare din SRI, SIE, STS, SPP (art. 109), astfel că propunerea legislativă intră în contradicție cu prevederile acestei legi;

- statutul militar al acestor instituții și calitatea de cadru militar a personalului său derivă din particularitatea activităților și misiunilor acestora, dar mai ales din necesitatea asigurării și garantării unei discipline riguroase, a respectării ierarhiei, a îndeplinirii întocmai și la timp a ordinelor;

- în lipsa statutului militar, personalul se poate constitui în sindicate și poate declanșa grevă ori alte forme de protest, așa cum se urmărește prin proiect, fapt ce constituie o serioasă vulnerabilitate la adresa securității naționale;

➤ Introducerea art. 33¹ în Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, pentru sancționarea anumitor fapte, este inadecvată, atât din perspectiva conținutului, care nu se integrează unitar în obiectul de reglementare al acestei legi, ci, mai degrabă, în Codul penal, cât și din perspectiva principiului interzicerii paralelismului, întrucât faptele prezentate pot face obiectul unor infracțiuni prevăzute *de lege lata* în Codul penal (ex. art. 280 - cercetare abuzivă, art. 297 - abuz în serviciu, art. 267 - omisiunea sesizării);

➤ Privitor la înființarea Gărzii Naționale, în subordinea directă a Parlamentului, menționăm că reglementarea este neconstituțională, în raport de prevederile art. 118 alin. (4) din Constituția României, conform cărora "organizarea de activități militare sau paramilitare în afară unei autorități statale este interzisă", dar și în raport de prevederile art. 119, potrivit cărora, "Consiliul Suprem de Apărare a Țării organizează și coordonează unitar activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională".

Mai mult, propunerea potrivit căreia "voluntar în Garda Națională poate fi orice cetățean român cu vârsta de peste 18 ani" este total nerealistă și inoportună, întrucât este imperios necesar ca pentru pregătirea militară, deținerea și folosirea armamentului să fie îndeplinite mai multe criterii cumulative, din rațiuni lesne de înțeles.

De asemenea, conceptul de voluntariat este utilizat pentru recrutarea soldaților și gradaților profesioniști ce constituie un corp distinct de personal militar, așa cum prevede Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților voluntari, cu modificările și completările ulterioare.

Și Legea nr. 270/2015 privind Statutul rezerviștilor voluntari, republicată, statuează recrutarea pe bază de voluntariat a cetățenilor români, bărbați și femei, cu domiciliul în România, care îndeplinesc condițiile prevăzute de această lege pentru a deveni rezerviști voluntari.

În concluzie, orice cetățean român care îndeplinește condițiile legale se poate pregăti în vederea apărării teritoriului național în caz de nevoie, nefiind necesară înființarea unei noi entități în afara cadrului constituțional și legal;

➤ Art. 29 din proiect stabilește că, de la intrarea în vigoare a acestei legi, echipamentele militare se achiziționează numai de la producătorul acestora și numai în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziții pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranță națională, cu modificările și completările ulterioare, nesocotind faptul că, în sfera de aplicabilitate a acestei ordonanțe de urgență, intră numai achizițiile descrise de textul acestui act normativ care depășește pragul valoric, individual sau cumulat, de două milioane de euro. Ca atare, din modalitatea eliptică de redactare se ajunge la situația absurdă de a fi interzise achizițiile de echipamente militare cu o valoare inferioară pragului valoric mai sus indicat.

5. Învedereăm faptul că legile de organizare și funcționare ale instituțiilor sistemului securității naționale fac parte dintr-un pachet legislativ întocmit cu consultarea tuturor instituțiilor abilitate și adaptat actualelor cerințe de ordin juridic, social și securitar, ce urmează a fi înaintat de către Guvern Parlamentului, spre adoptare.

În spiritul bunei colaborări și al unor obiective convergente, vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate.

Cu aleasă considerație,

**CONSILIER PREZIDENTIAL,
ȘEFUL DEPARTAMENTULUI
SECURITĂȚII NAȚIONALE**

ION ÔPRIȘOR

NESECRET

4 din 4